

ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ — ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ — ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ

Ίδιοκτησία: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»

Περίοδος Α': Άριθ. φύλλου 1-18, 1965-1966 (Έφημερις «ΣΑΜΑΡΙΝΑ»)

Περίοδος Β' — Έτος 5ον — Άριθ. φύλλου 56

Προσωρινά Γραφεία: Ίωάννου Γενναδίου 6 — Τ. 140

ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ Η ΣΑΜΑΡΙΝΑ ΝΑ ΜΕΙΝΗ ΧΩΡΙΣ ΝΕΡΟ!

Κοινότης, Σύνδεσμοι Σαμαριναίων και κάτοικοι Σαμαρίνας να αντιδράσουν στην απόφαση της Νομαρχίας Γρεβενών, για τη μεταφορά υδάτων Σαμαρίνας εις άλλας περιοχές.

Από το έγγραφο της Κοινότητας Σαμαρίνας, το οποίο έδημοσιεύθη τον Οκτώβριο έ.ε. και που εστάλη (11.9.74) στη Νομαρχία Γρεβενών, επίσης δε και από το γράμμα του συμπατριώτου μας και φίλου Τάσου Καλιπογιάννη προς τον Σύνδεσμο Σαμαριναίων Αθηνών, πληροφορηθήκαμε πως η Νομαρχία Γρεβενών έδημοσίευσε νερά πηγών της Σαμαρίνας δια κοινότητας άλλης Νομαρχίας. Και επί πλέον προέβη στην ενέργεια αυτή η Νομαρχία, χωρίς καν να έλθη προηγουμένως σε επαφή με την Κοινότητά μας. Και, όπως φαίνεται, η Νομαρχία ούτε καν νοιάζεται για τα συμφέροντα της Κοινότητας Σαμαρίνας και προχωρεί με άνεση στην υλοποίησιν της απόφασής της.

Κατ' αρχήν η έφημερις «Φωκία Σαμαρίνας» διαμαρτύρεται έντονα προς την Νομαρχία Γρεβενών, γιατί προέβη σε μια τέτοια ενέργεια χωρίς να εידιοποιηθή την Κοινότητα και δεύτερο, διότι ούτε και μετά το έγγραφο της Κοινότητας, ανέστειλε την απόφασή της να συζητήσει το θέμα με τους αρμοδίους της Κοινότητας Σαμαρίνας.

Τα νερά των πηγών «Κιούριστα» και «Ασπρές Πέτρες», που έδημοσίευσε η Νομαρχία μας, είναι απαραίτητα δια της ανάγκης των κατοίκων της Σαμαρίνας δια τους παρακάτω λόγους:

α) Οι πηγές αυτές κείνται ακριβώς στην ίδια κατεύθυνσιν και θέση, όπου εύρισκεται το υδραγωγείο Σαμαρίνας. Είναι δε γνωστόν, ότι το νερό του υδραγωγείου δεν έπαρκει δια την ύδρευσιν των κατοίκων του χωριού και για τον λόγο αυτό η ύδρευσις διακόπτεται καθημερινώς από τις 6 το απόγευμα έως τις 6 το άλλο πρωί.

β) Το τυχόν περίσσειμα των νερών των ως άνω πηγών, η Κοινότης έπρόκειτο να χρησιμοποιήσει τα νερά αυτά για το ύδραγωγείο της, αλλά για λόγους ανωτέρας βίας υπεχρέωθη να αναβάλει την κατασκευή των εν λόγω έργων.

γ) Στην περιοχή αυτή, επίσης, ο Βιοτεχνικός Συνεταιρισμός Σαμαρίνας πρόκειται να ανεγείρει εργοστάσιον (υδροκίνητον) κατασκευής μαλλίνων ειδών, και

δ) Με τα νερά των πηγών αυτών λειτουργούν από πολλών ετών μαντάνια, που και αυτά αποτελούν ένα από τα βιοποριστικά επαγγέλματα των κατοίκων της Σαμαρίνας.

Θέλουμε να πιστεύουμε, ότι η Νομαρχία Γρεβενών, ύστερα από τους ανωτέρω εκτεθέντας λόγους, θα ακυρώση την γενομένην δημοπρασίαν και θα έλθη σε επαφή με την Κοινότητα Σαμαρίνας, για να συνεργασθούν και να βρεθώ η όρθη λύσις, έτσι ώστε και η Κοινότητα να μὴ στερηται των απαραίτητων πηγών της και η ύδρευσις άλλων περιοχών να πραγματοποιηθώ από νερά άλλων περιοχών της Σαμαρίνας.

Μέχρις ότου βρεθώμε στην εύχαιστη θέση να δημοσιεύσωμε την ακύρωσιν της δημοπρατήσεως, πρέπει όλοι, Σαμαριναίοι, Κοινότης και Σύνδεσμοι, να προβαίνουν εις έγγραφους διαμαρτυρίας στη Νομαρχία Γρεβενών και όπου άλλου, δια να μὴ συντελεσθώ το «έγκλημα» εις βάρος της Σαμαρίνας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ «Η ΠΙΝΔΟΣ»
Έκ μέρους ου Προέδρου του Συλλόγου Έθνικης Αντιστάσεως ή «Πίνδος», εστάλη προς τον ΕΟΧώτατον κ. Κων)νον Καραμανλήν, το κάτωθι τηλεγράφημα:
ΈΕοχώτατον κ. Κων)νον Καραμανλήν, Πρωθυπουργόν
Α Θ Η Ν Α Σ
Έκ μέρους των μελών Συλλόγου Έθνικης Αντιστάσεως ή «Πίνδος» και έμου προσωπικώς, δεχθήτε παρακαλώ τα εγκάρδια συγχαρητήρια μας δια την μεγάλην Νίκην.
Έντολή Διοικητικού Συμβουλίου
Ο Πρόεδρος
ΖΗΣΗΣ ΝΙΚΖΑΣ

Η Α.Ε. κ. Κων. Καραμανλής εύρησθή και απήντησεν ως έξης:
«Εύχαριστώ θερμώς.
Έπίσης απέστάλθην συγχαρητήρια τηλεγραφήματα προς τον κ. Υπουργόν Έθνικης Άμύνης ΑΕ. κ. Εύάγγ. Αθέρωφ, και προς τους Βουλευτάς του Νομού Γρεβενών κ.κ. Μιχ. Μακρήν και Ηλίου Ηλιαν.
Δια την ακρίβειαν του περιεχομένου
Ο Πρόεδρος του Συλλόγου ή «Πίνδος»
ΖΗΣΗΣ ΝΙΚΖΑΣ
Θεο)νίκη, 30)11)74.

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Η ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Χριστούγεννα! Περίχαρε ή καμπάνα
Κράζει κ' ή μάνα στο παιδί.
Και το παιδί «Χριστούγεννα» στη μάνα
Κι' ό κόσμος όλος τραγουδεί.
Κ' ή νύχτα λάμπει από το μόνο αστέρι
Όπου τούς μάγους οδηγεί,
Τό έπουράνιο μυστικό τό ξέρει
Και χαιρείται ούρανός και γή.

...Άλλ' ένα δογγητό δογαίνει απ' τη θύρα
Φτωχού σπιτιού... Μέσ' στην καρδιά
Με τρώει... Ό δογγος έρχεται απ' τη χήρα
Τή χήρα με τα όχτω παιδιά.

Είναι γυμνή, παντέρμη κ' εκείνα
Πεινούν και τρέμουν τα φτωχά.
Δέ νοιώθει ή μάνα τη δική της πείνα
Η πείνα τους την ξεψυχά.

Ό πόνος την καρδιά μου σκάφτει, ή λύπη
Με δάκρυα την πλημμυρεί,
Και πιά δέν φτάνουν ως τ' αυτιά μου οι χτύποι
Τών Χριστουγέννων γιορτεροί.

Γιατί λατρεύει τον Χριστό, όποιος δίνει
Για τον πλησίον τη ζωή.
Όποιος τό γυμνωμένο κρυφοντύνει
Και τον φτωχό τον έλεεί.

Όποιος την άδικία κεραυνώνει
Κι' άγνό τό μέτωπο κρατεί,
Κι' έχει οδηγό την καλосύνή μόνη,
Κι' έχει Θεό την άρετή.

ΕΥΧΑΙ

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον του Συνδέσμου Σαμαριναίων Αθηνών «Ο Σμόλικας», εύχεται εις τα μέλη του και τους φίλους του Συνδέσμου Καλά Χριστούγεννα και εύτυχισμένο τον καινούργιο χρόνο.

Έπίσης ή έφημερις «ΦΩΚΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ» εύχεται εις όλους τους Σαμαριναίους συνδρομητάς και αναγνώστας της Καλά Χριστούγεννα και χαρούμενο τό 1975.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ
«Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ»
Όδός Γενναδίου 6 — Τ.Τ. 140
Τηλ. 725.322
Αθήναι τή 30 Δεκεμβρίου 1974

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Τό κόψιμο της Πίττας του Συνδέσμου μας θα πραγματοποιηθώ έφέτος την 11ην Ίανουαρίου 1975 ήμέραν Σάββατον και ώραν 9ην μ.μ. εις την μεγάλην αίθυσαν του πολυτελούς ξενοδοχείου «ΟΛΥΜΠΙΚ ΠΑΛΛΑΣ», όδός Φιλελλήνων 16 (Πλατεία Συντάγματος), τηλ. 3237.611. Μετά την έορτήν της Πίττας και την ανάδειξιν του τυχερού της χρονιάς (χρυσούν νόμισμα), θα έπακολουθήσιν χορός με όρχήστρα.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον προσκαλεί όλα τα μέλη του Συνδέσμου και τους φίλους αυτού όπως παρευρεθών οικογενειακώς εις την πρωτοχρονιάτικην εκδήλωσιν, δια να συνορτάσων πατριωτικά και χαρούμενα την έλευσιν του Νέου Έτους 1975.

Τιμή: Τάμπλ ντ' ότ δραχμαί 150 κατ' άτομόν.

Δια τό Διοικητικόν Συμβούλιον
Ο Πρόεδρος
Ζ. ΓΙΩΤΣΑΣ
Ο Γενικός Γραμματέας
ΑΠ. ΠΟΥΧΙΑΣ

ΤΟ ΨΕΜΑ

Υπό ΑΧΙΛΛ. ΓΚΡΙΖΙΩΤΗ

Οι Άγγλοι περιηγητές Τόμσον και Ουέις, που έπισκέφθηκαν την Θεσσαλία και την Δυτική Μακεδονία τό 1910, έκαναν μελέτες γύρω από την ζωή και τα έθιμα των νομάδων σκηνητών θλάχων της Πίνδου και έέδωσαν βιβλίο στην πατρίδα τους με τον τίτλο «Νομάδες της Πίνδου». Στο βιβλίο τους αυτό περιγράφουν τό ταξίδι των θλάχων από την Θεσσαλία στην Πίνδο, την Άνοιξη, όπως τό είχαν ζήσει οι ίδιοι.

Περιγράφουν επίσης διάφορες εκδηλώσεις, γάμους, άρραβώνες, γλέντια στο Χάνι, πως γίνεται τό κούρεμα και πως γιορτάζονται τα Κλήδωνα στη Σαμαρίνα.

Είχαν άκούσει οι δύο περιηγητές ότι ή πατρίδα που πρωτοπάτησαν τη Γη τα ψέματα ήταν ή Σαμαρίνα. Γι' αυτόν τό λόγο θέλαν να διαπιστώσουν μόνοι τους αν είναι αλήθεια αυτή ή κατηγορία ή όχι. Πολλήν καιρό έόδευσαν να θρουν στοιχεία για να θγάλουν τό συμπέρασμα των από τα ψέματα που είχαν άκούσει να λέν γύρω τους. Στο Χάνι διαπίστωσαν ότι τα ψέματα αυτά ήταν άστεία, καλόκαρδα και διασκεδαστικά, χωρίς δόλο. Οι περιηργοι Άγγλοι που θέλαν να διαλευκάνουν την άπορία τους, έκαναν στο Χάνι δημόσια σηζήτηση. Ρώτησαν πολλούς να τους πών, πως συμβαίνει αυτό και κάναν πατρίδα από τα ψέματα την Σαμαρίνα. Ό γέρο Τέγος, που άκουσε την συζήτηση και που ήταν μελετημένος, τους διηγήθηκε μία ιστορία που είχαν άκούσει από προγενεστέρους του:

Όταν ό καλός Θεός τελείωσε την δημιουργία του, κάθισε να ξεκουραστή και να θαυμάση τό δημιούργημά του. Καθώς αναλογίζονταν εύχαριστημένος, κάτι είχε θυμηθώ, είχε ξεχάσει κάτι γή να φυτεύση τα ψέματα, που και άπ' αυτά ό πλανήτης είχε ανάγκη να μὴ μouxλιάσιν και χάσιν την όμορφία του. Και μία και δύο στέλνει τον άγγελό του να κατεβήσιν και να μοιράσιν στη γή τό πολύτιμο προϊόν άνάλογα με τις ανάγκες και προτιμήσεις.

Φόρτωσε, λοιπόν, ό άγγελος δέκα σακκία ψέματα στο άμάι του και τό κατέβαζε να τό μοιράσιν. Καθώς περνούσε στην Πίνδο είχε ψάσει και κατέβηκε να πη κρύο νερό σε μία άστειρευτή θρυσόμνα και να ξεκουραστή από τό μακρινό του ταξίδι.

Ό τρομερός Δράκος που είχε τό βασίλειό του στο Σμόλικα κοντά στην Δρακολίμνη, άντελήφθη την έπίσκεψη του Άγγελου στην επικράτεια του και από φόβο μὴ ρίξει κατοχή και κάνει κατάκτησι στα έδάφη του ό άγγελος, ζήτησε βοήθεια από τον Βοργιά, να τον γλυτώσιν από τον έπιδρομέα. Ό Βοργιάς, πιστός φίλος και σύμμαχος του Δράκου, φύσηξε μ' όλη την δύναμίν που είχε και δέν άφησε ούτε ένα από τα τσουβάλια δεμένα, τό σκόρπισε μέσα στο δάσος. Σάν κόπασε ό Βοργιάς, ό άγγελος μούλησε τα ψέματα και όσα άκουσαν την φωνή του ήρθαν κοντά του, τό έβαλε στα τσουβάλια και τό φόρτωσε στο άμάι του. Από την παρατήρησή που έκανε κα- ΣΥΝΕΧΕΙΑ εις την 4ην σελ.

Έπὶ τῇ συμπληρώσει 70 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Π. Μελά

Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΜΕΛΑ

Υπό κ. Βασ. Δημ. Λάμπρου
Ίερέως

Μιά τετραήμερη έκδρομή που, υπό την άρχηγία μου, επραγματοποίησε ο Χριστιανικός Όμιλος «Ζωοδόχος Πηγή» Τρικάλων στη Μονή 'Αγίας 'Αναστασίας Σουμελά, της Καστανιάς Βεροίας, στην Κοζάνη, στη Σιάτιστα, στο 'Αργος 'Ορεστικό, στην Καστοριά, με έφερε στο τέλος στην μεγάλη, από ιστορική άποψη, μονή του 'Αγίου Νικολάου του Τσιριλίου, όπου όπως είναι γνωστόν, είχε εγκαταστήσει το άρχηγείο του ο θρυλικός Μακεδονομάχος Παύλος Μελάς.

'Αξίζει να πούμε, με την ευκαιρία αυτή, δυο λόγια για τον μακεδονικό αγώνα. Μετά τον άτυχο πόλεμο του 1897 ή κατάσταση, με τον ελληνισμό της Μακεδονίας, ήταν δραματική. Τά πρώτα χρόνια του αιώνα μας βρίσκουν τους Βουλγάρους ν' αλωνίζουν, με τα καλά όργανωμένα κομιτάτα τους ολόκληρη την περιοχή. Οι βουλγαρικές κυβερνήσεις της εποχής εκείνης διέθεταν άφθονο χρήμα και οργάνωναν φανερά σχεδόν τις συμμορίες των κομιτατζήδων που τις έστελναν στη Μακεδονία για να σφάζουν, να ρημάζουν, να ξεκληρίζουν τα ελληνικά στοιχεία. Κόντευαν να γίνουν κύριοι της καταστάσεως στην περιοχή αυτή. Τα ελάχιστα οργανωμένα ελληνικά αντάρτικα σώματα δεν μπορούσαν να τα βγάλουν πέρα. Τα κατάφεραν όμως να κρατούν άρκετά ψηλά το έθνικό φρόνημα των 'Ελλήνων. Τότε, στην κρίσιμη αυτή για τον ελληνισμό ώρα σπρώχθηκε βαρύ και έκδικητικό το χέρι των 'Ελλήνων όπλαρχηγών - καπεταναίων Παύλου Μελά, Καπετάν 'Αρχούδα, Τσόντου Βάρδα, Καραβίτη και άλλων.

Όπως αναφέραμε πιο πάνω στο Μοναστήρι του 'Αγίου Νικολάου του Τσιριλίου του ο θρυλικός πρωτεργάτης των μακεδονικών αγώ-

ριο λόγο κατατείνουν σε δύο σκοπούς άφ' ενός μόν, στην ολοκλήρωσή του και άφ' ετέρου στην προσπάθεια διαλόγου με τους συνανθρώπους του. Αυτά τα δύο στοιχεία δεν είναι αόταντα, κατά κανόνα. Δηλαδή σε συμπέρασμα, ή έλευθερία, ή τάξη, ή δικαιοσύνη και ή ισοότητα είναι θέματα καθαρα κοινωτικά ή όπως είχαμε πει κοινωνικής καλλιέργειας και μόρφωσης. 'Αρα βασικά εξαρτάται από το άτομο. Κατά κύριο λόγο έδω θα στηριχτεί.

Δ) 'Η Τετάρτη αντίθεση μεταξύ ποιότητας και άριθμού ή ποιότητας και ποσότητας (βλέπε παραπάνω περί κοινωνικής καλλιέργειας).

Ε) 'Η Πέμπη τέλος αντίθεση έχει έντελως πολιτικό χαρακτήρα. Είναι ή αντίθεση μεταξύ παρόντος και μέλλοντος, άριστερών και δεειών. Βασίζεται στην έριδα του 1848 στον νόμο της ανισότητας που είναι όχι μόνο άνεδαφικός, αλλά και άτελής. Γιατί σε κάθε προπαγανδισμένη αντίσταση, χρειάζεται συσπείρωση και συνειδητή επιδίωξη της λύσης ή της σύνθεσης με την επανάσταση ή με το διάλογο. Αυτό δεν υπάρχει ή μάλλον, το παραδέχομαι και το χαρακτηρίζω άπλως σε μία πολιτιστική άνάμετρηση των συντηρητικών του 1848, και των άραματιστών του 2.000. 'Υπάρχουν άπλως τα συντηρητικά και προοδευτικά πολιτεύματα, τα όποια όμως έχουν τις ίδιες ρίζες, ξεκινώντας από τη δημιουργία της κλίμακας των άξιών.

Ο πολιτισμός τέλος δεν είναι άλλο από ένα συνειδητό πρότεσ (πορεία) με σκοπό την καλλιτέρευση της άνθρωπότητας.

* 'Η εποχή κατά την όποιαν ο πολιτισμός παρέμεινε στατικός (π.χ. ο Μεσαίωv).

νων Παύλος Μελάς, που είχε σαν στενούς συνεργάτες του τον Μητροπολίτη Καστοριάς Καραβαγγέλην, τον ήγούμενον της Μονής Γρηγόριον, τους έφημερίους και μοναχούς της Μονής.

Ο σημερινός ήγούμενος Σεβαστιανός άφού μας άνέπτυξε δι' όλίγων την ιστορίαν της Μονής και μας εξένάγησεν εις τους χώρους της, μάς ώδήγησε τέλος εις το ιστορικό γραφείο του Παύλου Μελά, όπου έδέχετο τις νυκτερινές επισκέψεις των άλλων όπλαρχηγών και έλάμβανε τάς αποφάσεις για την διεξαγωγή του αγώνος. Εις το γραφείο του έβλιν άνηχημένους οι φωτογραφίες των εθνομαρτύρων Παύλου Μελά, του έπισκόπου Καστοριάς Καραβαγγέλη και του τότε ήγουμένου της μονής Γρηγορίου.

Δι' όλους μας, ιδιαίτερος όμως έμπε, ή στιγμή εκείνη ήταν στιγμή ιερής μυσταγωγίας. Τότε εις μίαν στιγμήν έξάρσεως διηγήθηκα πώς γνώρισά κι' εγώ τον Παύλο Μελά στο μοναστήρι του.

Ο πατέρας μου, είπα, Δημήτριος Λάμπρου, φούρναρης στην Καλαμπάκα, καταγόμενος από τα Γρεβενά, ήταν και αυτός σύνδεσμος του ελληνικού κομιτατού. Μου έδωσε λοιπόν την έντολή να συνοδεύσω τα ζωά με τον όπλισμό από την Καλαμπάκα για το μοναστήρι του, που βρισκόμαστε τώρα. Ξεκίνησα λοιπόν και πήγα στο σπίτι των αδελφών Μιχ. και Νικ. 'Αρετοπούλου που βρισκόταν κοντά στο σιδηροδρομικό σταθμό Καλαμπάκας και όπου βρισκόταν ή άποθήκη των πυρομαχικών και των άλλων στρατιωτικών ειδών μέσα σε μία κρυψώνα του πανδοχείου, που ήταν το κέντρο των διερχόμενων μακεδονομάχων όπως θα λέγαμε σήμερα, και όπου γινόταν ο έφοδιασμός των σε πολεμοφόδια. Οι δύο άδελφοί αυτοί ήταν σύνδεσμοι και έμπιστοι του ελληνικού Κομιτατού και συνεργάζονταν με τον γιατρό Γεώργιο Ραμνίδη, τον μετέπειτα Δήμαρχο Καλαμπάκας, που ήταν ο μυστικός σύμβουλος του Κομιτατού. Αυτοί λοιπόν βρήκαν τους άγωνιάτες, μέλη κι' αυτοί του Κομιτατού, που δεν ήταν άλλοι από τον Βαγγέλη τον Γάρο και τον Θανάση Κανατσέλη, από το Ζουμπάνι και τον Κωνσταντίνο Τσοῦγκο και τον Θανάση Μπίξιο από τη Χρούπιστα.

Φορτώσαμε όκτω ζωά με όπλα και έφόδια και τα μεσάνυχτα τραβήξαμε για το Βελιμίτσι. Περάσαμε τα τουρκικά σύνορα από το μυστικό δρόμο και, βαδίζοντας όλο από άπόμερα μονοπάτια δύμισιν νύχτες — διότι την ήμέρα καθόμασταν κρυμμένοι με τα ζωά μέσα στα δάση — και περνώντας άτραπούς και έρημα μονοπάτια, φθάσαμε στο μοναστήρι του. Σ' αυτό, τον ιερό τουτο χώρο, συναντήσαμε τον άρχηγό Παύλο Μελά, ο όποιος, μόλις με είδε, έτσι άκούστακο παιδί, όπως ήμουν το 1904, με χάιδεψε και με ρώτησε αν ήθελα να καταταγώ στο Κομιτάτο. Του άπάντησα πως εγώ θα γίνω παππας και τότε με χάιδεψε και μου είπε: «Όταν γίνεις παππας να με μνημονεύσεις διότι θα σκοτωθώ για την Πατρίδα». Κατόπιν άφού του παραδώσαμε την άλληλογραφία, τον όπλισμό και τα άλλα έφόδια, ξεκινήσαμε για να έπιστρέψουμε στην Παλιά 'Ελλάδα. Θυμάμαι πως τότε ήταν ή μυστικότητα της συνεργασίας του πατέρα μου με τον γιατρό Ραμνίδη, ώστε όταν ο γιατρός ήθελε να παραδώσει έμπιστευτικό όλικό στον πατέρα μου, έβανε τη μάννα μου να κάνει την άρρωστη για να μπορεί να δικαιολογηθί ή έπίσκεψη του γιατρού. Δυστυχώς και μέσα στην Παλιά 'Ελλάδα δεν έλειπαν οι καταδότες και σπιούννοι και γι' αυτό φυλαγόμασταν πολύ. Δουλειά

ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΙΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ “ΩΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ,”

Είναι γνωστόν ότι ή έκδοσις και ή κυκλοφορία της έφημερίδας «Ωραία Σαμαρίνα» στηρίζεται αποκλειστικώς εις την οικονομικήν ένίσχυσιν των συνδρομητών της και δεν έχει άλλους πόρους. 'Επομένως, από την άγάπην και την αιδόρμητον συνδρομήν όλων μας εξαρτάται ή όλοεν βελτίωσις της εμφανίσσεώς της. Διά τουτο παρακαλούνται όλοι οι συνδρομηταί, όπως άποστείλουν τάς συνδρομάς των του έτους 1974 έγκαιρως, προς άντιμετώπισιν των δαπανών της έκδόσεώς της.

Οι κατά τόπους άντιπρόσωποι της έφημερίδος διά τάς εισφοράς και συνδρομάς, είναι οι έξης:

ΑΘΗΝΑΙ. Ζήσης Δ. Γιώτσας, Πρόεδρος του Συνδέσμου Σαμαριναίων 'Αθηνών, όδός 'Ιωάν. Γενναδίου άριθ. 6, Τ.Τ. 140, τηλ. 725.322. Νικ. 'Ανθούλης, Ταμίας του Συνδέσμου, όδός Δουρουλίου 17, τηλ. 644.2505 και Κων. Κότας, Ράπτης, όδός 'Αγίου Κωνσταντίνου 4, 5ος όροφος, τηλ. 542.183.

ΘΕΣ) ΝΙΚΗ. Γεώργ. Τουφεξής, Πρόεδρος του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσσαλονίκης, όδός Καρύνη 28, τηλ. 78.265 και Μιχ. Παπαϊωάννου, ιατρός Καρδιολόγος, όδός Μητροπόλεως 45, τηλ. 75.090.

ΛΑΡΙΣΑ. Γεώργ. Τσοῦρης, Πρόεδρος του Συνδέσμου Σαμαριναίων Λαρίσης, όδός Κοζάνης 7, τηλ. 252.120.

ΚΑΤΕΡΙΝΗ. Γεώργ. Γκριζιώτης, Πρόεδρος του Συνδέσμου Σαμαριναίων Κατερίνης, όδός Μεγ. 'Αλεξάνδρου 152, τηλ. 23.646.

ΤΡΙΚΑΛΑ. 'Αναστ. Ν. Καμπογκίνης, έμπορος, τηλ. 27.312 και Γεώργ. Στεφ. Μίγκας, Λογιστής, τηλ. 27.985.

ΤΙΡΝΑΒΟΣ. Δημ. Λέντζας, τηλ. 22.730.

ΕΛΑΣΣΩΝ. Γρηγ. Χατζημήχος. ΚΟΖΑΝΗ. Δημ. 'Αδ. Πούχιας, τηλ. 24.425.

ΓΡΕΒΕΝΑ. Μιλτ. Παπαθανασίου, Τ. 'Εκπαιδευτικός, τηλ. 22.670.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. Κων. Λέντζης. ΑΡΓΟΣ 'Ορεστικόν. Νικ. Τζώτζας, Μιχ. Μπέσιος και Γεώργιος Λάλας.

του πατέρα μου τότε ήταν να διοχετεύη τις πληροφορίες του γιατρού Ραμνίδη στους άδελφούς Μιχ. και Νικ. 'Αρετοπούλου, που φρόντιζαν για την περαιτέρω προώθησή τους.

Θυμάμε και το έξξς σημαντικό πατριωτικό γεγονός: 'Ο Μητροπολίτης Καστοριάς Καραβαγγέλης ένεπιστεύθη σε κάποιον μεμνημένον του Κομιτατού να μεταδώσει διά 'ξώσεως φωνής, στο Μητροπολίτη Γρεβενών Αιμιλιανόν ώρισμένα μυστικά για τον συντονισμό του αγώνος του Κομιτατού. Αυτός ύστερα από προδοσία, συνελήφθη εις Λιαψίσταν από τους Τούρκους και άναγκάστηκε ύστερα από τρομερά βασανιστήρια, να όμολογήσει ότι μεταφέρει ειδήσεις στο Δεσπότη Αιμιλιανόν. Τότε οι Τούρκοι κατέστρωσαν σχέδιο έξοντώσεως του Αιμιλιανού, που τα πράγματοποίησαν άμέσως. Μεταξύ των έμπιστων κυρατζήδων που παρέλάμβανον πολεμοφόδια από την άποθήκη, που ήταν το χάνι των αδελφών Μιχ. και Νικ. 'Αρετοπούλου, ήταν και οι Χαράλ. Ζάρας και Χρήστος Νταμπαλής από την Καλαμπάκα. Όλα αυτά άρχικά, τα μετέφεραν σε μία κρυψώνα στο Βελιμίτσι, τυτικά και μακριά από το τελωνείο το τουρκικό. 'Απ' εκεί πάλι τα παρελάμβαναν άλλοι μυστικοί κυρατζήδες του Κομιτατού και τα παράδιδαν στο άρχηγείο του Τσιριλίου.

Με τα λίγα αυτά λόγια θα μου έπιτρέψετε να τιμήσω όλους τους συνεργάτες του μακαρίτου πατέρα μου, ο όποιος και έμένα, άμούστακο παιδί τότε, με έμυση στο μα-

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

'Η κ. Κική, σύζυγος Δημ. Μανδραβέλη, εκ Λαρίσης απέκτησε κοριτσάκι την 24)10)74.

— 'Η κ. Λίτσα, σύζυγος Δημ. Γιώτσα, εκ 'Αθηνών, απέκτησε κοριτσάκι την 5)11)74.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

'Η καθηγήτρια κ. Χρυσή Παπαθανασίου - Μητροπούλου, άνεδέξατο εκ της 'Ιερής κολυμβήθρας εις την εκκλησίαν της 'Αγίας Παρασκευής Γρεβενών, το χαριτωμένο κοριτσάκι των Κωνσταντίνου και Βικτωρίας Γκόψη, χρίσασα εις αυτό το όνομα Φωτεινή.

— 'Ο κ. 'Ιωάννης Μιχ. Παπαϊωάννου, άνεδέξατο εκ της ιερής κολυμβήθρας το χαριτωμένο αγοράκι του κ. Σωτηρίου 'Αβέλλα, χρίσας εις αυτό το όνομα Βασίλειος.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

'Ο κ. Στέφανος Χ. Κόπανος, εκ Τρικάλων και ή δ. 'Ελένη Κυρίτη, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

— 'Ο κ. Νικόλαος Χατζής, τυρέμπορος, εκ Λαρίσης και ή δ. 'Αντωνία 'Ιω. Κουρκούμπα, εκ Ροδιάς Τυρνάβου, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

— 'Ο κ. Ζήσης Νικ. 'Αγοράσης, τυρέμπορος, εκ Φαλάνης και ή δ. 'Αναστασία 'Αδ. Γκαμπέτα, εκ 'Αρμελώνος, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

— 'Η δ. Μαίρη Ζ. Ταμπούκα, καθηγήτρια Θεολογίας και ό κ. 'Αχιλλεύς Λούκας, καθηγής Φιλολογίας, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

— 'Ο κ. 'Ιωάννης Νικ. Τάχας, εκ Λαρίσης και ή δ. Στέλλα Νικ. Δεσπούλη, εκ Φαλάνης, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

— 'Η δ. Βασούλα Μιχ. Ταμπούκα, εκ 'Αγίου Νικολάου (Βερνιτζή) και ό κ. Νικόλαος Δρεπάνης, εκ Τυρνάβου, έδωσαν άμοιβαίαν ύπόσχεσιν γάμου.

ΓΑΜΟΙ

Εις τον ιερόν ναόν Ζωοδόχου Πηγής Τρικάλων, ό κ. Β. 'Αντωνιάδης και ή δ. 'Ολγα Α. Παύλη, έτέλεσαν τους γάμους των.

— Εις τον ιερόν ναόν του 'Αγίου 'Αθανασίου 'Αγίας Μονής Τρικάλων, έτελεσθησαν οι γάμοι του κ. Δ. Σπυροπούλου και της δ. Φανής 'Ι. Τζερεμέ (εκ μητρός το γένος Κοσμάλη). Παράνυμφος παρόντη ό δικηγόρος κ. Δ. Ταμπούκας.

— Εις τον γραφικόν ναόν του Προφήτη 'Ηλία Τρικάλων έτελεσθησαν οι γάμοι του κ. Δ. Μπίτου και της δ. 'Ελένης Κυπαρίσση.

— Την 21.7.74, εις την εκκλησίαν του 'Αγίου 'Αθανασίου Μονής Τρικάλων, έτελεσθησαν οι γάμοι της δ. Δέσποινας Δημ. Παδιού και του κ. Γεωργίου Σουφρη, εκ Λαρίσης.

— 'Εν μέσω συγγενών, πολλών συχωριανών μας και φίλων, έτελεσθησαν την 20.10.74 εις την εκκλησίαν της Ευαγγελιστρίας Γρεβενών οι γάμοι του κ. 'Αθανασίου Δημ. Τσιαχτζίρη, εκ Θεσσαλονίκης και της δ. Βικτωρίας Π. Λαζαροπούλου, εκ Γρεβενών.

— Την 1.12.74, εις την εκκλησίαν του 'Αγίου Νικολάου Χαλανδρίου, έτελεσθησαν οι γάμοι της δ. Σουλάνας 'Αργ. Τσιντζιλώνη και του κ. Ευθυμίου Παναγιωτοπούλου.

— Την 30.11.74 έτελεσθησαν εις 'Αθήνας οι γάμοι της δ. Χριστίνας Ζ. Χώτου και του κ. Δημητρίου Πιρλή.

— Την 1.12.74 έτελεσθησαν εις 'Αθήνας οι γάμοι της δ. Σουλάνας 'Αργ. Τσιντζιλώνη και του κ. Ευθυμίου Παναγιωτοπούλου.

— Την 10.11.74 έτελεσθησαν μακεδονικό αγώνα για το ξεσλάβωμα της Πατρίδας μας. Φέρνοντας στο φώς αυτήν την ιστορία και τα πρόσωπα που έλαβαν μέρος σ' αυτήν, το κάνω άντι μικρού μνημόσυνου. Αιώνια των ή μνήμη...

Κοινωνικά

οι γάμοι των κάτωθι, εις 'Αρμελών Λαρίσης:

1) Τοῦ κ. Νικολάου Χατζή και της δ. Ζωής Χρ. Καραπάνου.

2) Τοῦ κ. Μιχαήλ Νικ. Γκαμπέτα και της δ. 'Ολγας 'Ιω. Λυγούρα.

3) Τοῦ κ. Χαριλάου 'Αβραμοπούλου και της δ. Τασούλας Δημοσθένη Λυγούρα.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Την 30.11.74 εις τον ιερόν ναόν 'Αγίας Φανερωμένης Τυρνάβου, έτελεσθη το έπίσιον μνημόσυνον του Βασιλείου Λέντζα.

ΤΟ ΨΕΜΑ

(Συνέχεια εκ της 1ης σελ.)

τάλαβε ότι του λείπαν δυο - τρία γκιόεσμα κουδουνάτα. Πήγε να τα μαζέψη και κείνα λάργησαν μακριά. 'Από την θιά του ο άγγελος ξεκίνησε για την άποστολή του. Δεν υπάρχει φόβος πολλαπλασιασμού, είπεν ο άγγελος, μείναν άρσενικά και δεν γεννούν. 'Εδω να βροντούν τα κουδούνια και άλλοι να πληθαίνουν τα κοπάδια.

Και συνέχισεν ο γέρο Τέγος:

Μεγάλη ποσότητα έδωσεν ο άγγελος στους συμπατριώτες σας τους Σκωτσέζους.

Και οι δυο 'Αγγλοι ρώτησαν κάπως πειραγμένα: Πώς το έρεπε σείς πως οι Σκωτσέζοι λένε ψέματα. Και ο Τέγος τους άπάντησε:

Τόν καιρό που οι παπούδες σας ήταν ψαράδες στο νησί σας, οι δικόι μας παπούδες έβραν γράμματα και κάναν ταξίδια όπως και έσείς σήμερα και το μάθαν.

Οι δυο 'Αγγλοι κλείσαν την συζήτηση ύστερα από την άπάντησή που πήραν. Ευχαρίστησαν τον γέρο Τέγο που τους ένημέρωσε για την έρώτηση που του κάναν και για την ώραία παραδοσιακή ιστορία.

Και βγάζοντας το καρνέ των, σημείωσαν τα έξξς:

«Τα ψέματα γεννήθηκαν στη Σαμαρίνα, αλλά μεγάλωσαν και πολλαπλασιάστηκαν στην Σκωτία».

9)7)74

ΑΧΙΛΛ. ΓΚΡΙΖΙΩΤΗΣ
Θρυλοτραγουδιστής
και θρυλοσυλλέκτης

ΜΙΑ ΧΡΗΣΙΜΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Θέλετε να εύχαριστήσετε ένα άγαπημένο σας πρόσωπο, άπ' τη Δυτική Μακεδονία;

Το καλλίτερο ΔΩΡΟ είναι τα «ΚΟΥΖΙΑΝΙΩΤΙΚΑ», τα ΜΠΕΝΤΙΑ του γνωστού μας ΛΙΟΛΙΟΥ.

Για τον τρόπο, που μπορείτε να τα άποκτήσετε άμέσως δεν έχετε παρά να γράψετε ή να τηλεφωνήσετε στις έξξς Διευθύνσεις: 1ον) ΚΟΖΑΝΗ: 'Εφημ. «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» τηλ. 22020 ή ΚΑΡΑΘΑΝΟΝ - ΣΤΗΜΟΝΙΑΡΗΝ 'Ερμού 16, τηλ. 22814. 2ον) ΘΕΣ) ΝΙΚΗ: Σύλλογον Κοζανιτών (κ. 'Αστ. Τόλιον) Κωσποθάκη 2, τηλ. 22956 ή 'Ερμού 69, τηλ. 31370. 3ον) ΑΘΗΝΑΙ: Ζήνωνας Πιτένην, 'Ιωάν. Δροσποπούλου 219, Τ. 806, τηλ. 289561.

Δρ ΝΙΚΟΣ Γ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ, 'Ιατρός Παθολόγος, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Μοδόνης 'Ιταλίας και 'Αθηνών. 'Ιατρείον: 'Αθανασίου Διάκου 5, τηλ. 223.790, τηλ. οικίας 223.211, ΛΑΡΙΣΑ.

ΖΗΣΗΣ Ν. ΛΕΝΤΖΑΣ, 'Οδοντίατρος, ΤΥΡΝΑΒΟΣ.

ΛΑΡΙΣΑ'ΚΗ ΕΠΙΟΥΡΓΙΑ Κ. Μανδραβέλης - Δ. Γκαμπέτας. Φλακέτες, Τάπητες, Χαλιά Βελούδινα, Κουβέρτες Καμηλά, Κουβέρτες Κρυμνά, Κουβέρτες Καραμελωτές, Κιλιμια, Χράμια, Πατάκια, Σεντόνια, Ταγάρια ριγέ, Διαδρόμους Φαράν, Γουνάρια. 'Εργοστάσιον: 5ον χλμ. 'Εθνικής όδου Λαρίσης — Θεσσαλονίκης. Τηλ. 56.46—20.857. ΛΑΡΙΣΑ και 'Αδριανού 33. Τηλ. 3243. 023. ΑΘΗΝΑΙ.

ΝΙΚ. ΝΑΣΙΚΑΣ, 'Ιατρός Παθολόγος. Δέχεται 5—8 μ.μ., Γ' Σεπτεμβρίου 77. Τηλ. 'Ιατρείου 812.463, οικίας 834.806, ΑΘΗΝΑΙ.